

Fredagsprat med Statsforvalteren

Sabrina Hammer, jurist

Grethe Lindseth, sosionom

Daniel Bergamelli, jurist

Hanne Reitan Øksnes, seksjonsleder

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

29.08.2022

Hva er nytt siden sist?

Nytt fra Statsforvalteren

Endringer i lov og rundskriv

- Endringer i § 18 om barnetrygd
- Endringer i velferdstjenestelovgivningen om samarbeid, samordning og barnekoordinator
- Endring i rundskriv om EØS-borgere og dokumentasjon av lovlig opphold
- Andre endringer i rundskrivet

Hva er nytt siden sist?

Nytt fra Statsforvalteren

Tolkningsuttalelser om:

- [Korrigerende uttalelse knyttet til bilforskriften](#)
- [Reiseutgifter til barn som har fått familiegjenforening](#)
- [Opphold under forutsetning av underhold](#)
- [Oppholdsrett som familiemedlem til EØS-borger](#)

[Samleside for tolkningsuttalelser | Statsforvalteren i Trøndelag](#)

Hva er nytt siden sist?

Nytt fra Statsforvalteren

- [Statlige veiledende retningslinjer justert fra 1. juli](#)
- [Sivilombudets rapport om utestenging fra NAV](#)
- Rapporter og forskning om KVP
 - [Kartlegging av arbeidet med KVP i NAV-kontorene \(Oxford Research\)](#)
 - [Velferdsordninger til unge \(Fafo\)](#)

Nytt fra NAV-kontorene?

Ukens tema: Landsomfattende tilsyn 2022-2023

Tema for tilsynet

NAV-kontorenes ansvar for å ivareta barns behov når familien søker økonomisk stønad

- I Trøndelag er det planlagt 3 tilsyn med temaet i 2022.
- Veilederen er offentlig, og ligger publisert på helsetilsynet.no.

Veileder for landsomfattende tilsyn 2022-2023

Nav-kontorenes ansvar for å ivareta barns behov når familien søker økonomisk stønad

Saksbehandlere: Agnethe Lurén og Tove Kristin Dalheim, seniorrådgivere

Godkjent av: Heidi Merete Rudi, fungerende direktør, 29. juni 2022

Ansvarlig avdeling: Avdeling for tilsyn med barnevern, sosial- og helsetjenestene

Saksnummer: 2021/880

Gjelder for: Statsforvalterne

I Internserien publiseres veiledere, prosedyrer og andre dokumenter ment for ansatte i Statens helsetilsyn og statsforvalteren. Alle utgivelser finnes på intranettet Losen i web-format. Her på internett publiseres et utvalg utgivelser som har interesse for en bredere leserkrets. Dokumentet kan inneholde lenker som bare går til intranettet, og derfor ikke vil virke.

Bakgrunn for tilsynet

(Prop.1 S (2020-2021) Tilsyn skal styres mot områder:

- Av stor betydning for enkeltmenneskers rettssikkerhet
- Der sannsynligheten for svikt er stor
- Der konsekvensene av svikt for barn og deres familie og andre tjenestemottakere er alvorlig
- Der de som trenger tjenester ikke selv kan forventes å ivareta sine interesser

Risikovurdering av sosiale tjenester (2020-2021)

- Manglende kartlegging av barns behov når foreldrene søker sosiale tjenester
- At barn og unge ikke får et samordnet tjenestetilbud.

Kunnskapsgrunnlag

Hvordan er det å vokse opp med vedvarende lavinntekt?

- Studier viser at personer født inn i lavinntektsfamilier har økt risiko for å bli hengende etter på flere levekårsområder.
- 115 000 barn tilhørte i 2020 en husholdning som over tre år hadde så lave inntekter at de havnet i lavinntektsgruppen. Dette utgjør 11,7 av alle barn.

Kunnskap om oppfølging av barnefamilier i NAV

- Helhetlig oppfølging av lavinntektsfamilier (HOLF)
- Mer målrettet oppfølgingsarbeid og bedre relasjonelle ferdigheter
- Familiene opplevde at deres behov ble tatt på alvor og at de fikk medvirke i oppfølgingsarbeidet.

Hva skal undersøkes?

1. NAV-kontoret foretar en tilstrekkelig **kartlegging** av barns behov ved søknad om økonomisk stønad.
2. NAV-kontoret foretar en forsvarlig **vurdering og beslutning** ved søknad om økonomisk stønad til familier.
3. Familier som mottar økonomisk stønad, får **oppfølging** ved behov.

5. Barns behov ved søknad om økonomisk stønad

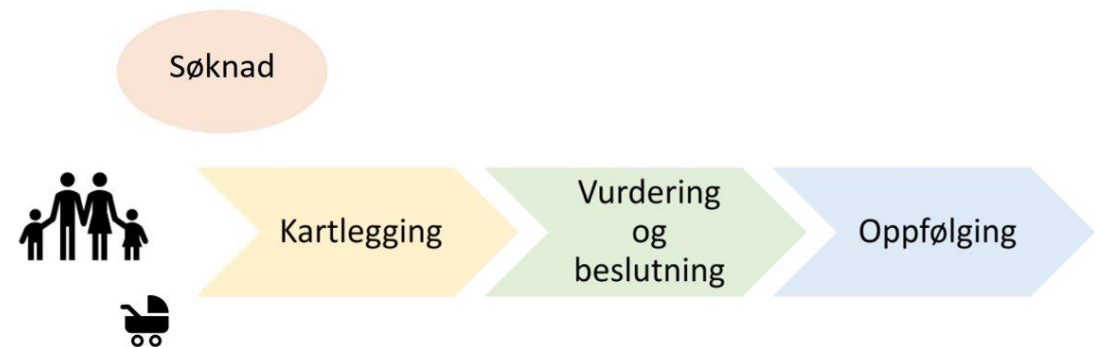

Foto: Helsetilsynet

Kartlegging

Vurdering og beslutning

Oppfølging

Helhetlig kartlegging

Kartleggingen skal blant annet vise

- behovene til hvert enkelt familiemedlem
- om barna har mulighet til å delta på samme arenaer som jevnaldrende
- om det er behov for samordning og samarbeid med andre
- hvordan familien bør følges opp

Kartlegging

Vurdering og beslutning

Oppfølging

Samtaler og barnets rett til å bli hørt

- For førstegangssøkere er det som hovedregel behov for en grundig kartleggingssamtale.
- Ved løpende søknader er det viktig med jevnlige samtaler.

Barnets rett til å bli hørt

- Henger sammen med kartleggingen
- Barnas synspunkter skal innhentes direkte eller gjennom foreldrene.
- Det bør synliggjøres i eksempelvis journalnotat dersom foreldrene ikke ønsker å gi opplysninger om barna.

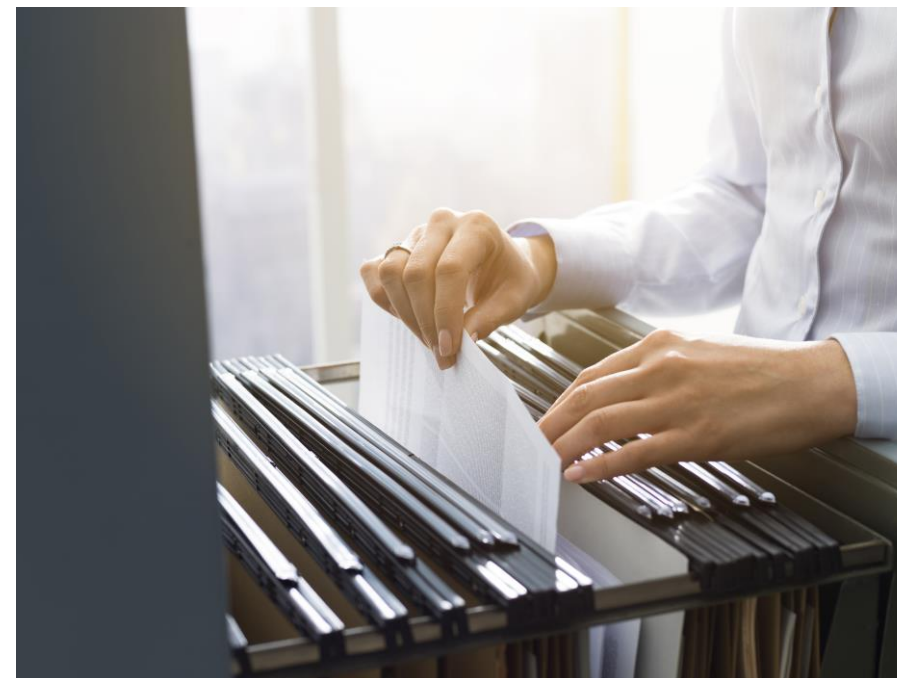
Liste over hva som må kartlegges

- Antall barn og alder
 - Sosial- og helsesituasjon – psykisk og fysisk
 - Bosituasjon (eie/leie, antall rom, standard, beliggenhet og andre relevante forhold)
 - Overgangs- og etableringsfase
 - Omsorgssituasjon – samvær
 - Familiens nettverk
 - Kontakt med andre deler av kommunen/andre sektorer
 - SFO/AKS/barnehage/annen barnepass
 - Barnas skolesituasjon
 - Fritidsaktiviteter
 - Behov for utstyr (eks. PC og mobiltelefon) og klær
 - Internettilgang og mobilabonnement
 - Andre særlige behov (eks. bil)
- Listen er ikke uttømmende

Dokumentasjon av opplysninger

- Opplysningene kan være både muntlige og skriftlige.
- Det skal kun innhentes det som er nødvendig for å få saken tilstrekkelig opplyst.
- Det skal ikke brukes standardiserte lister med opplysninger
- Opplysningene skal så langt som mulig innhentes i samarbeid med brukeren.
- Akutte saker

Kartlegging

Vurdering og beslutning

Oppfølging

Konkret og individuell vurdering

- Kartlegging, vurdering og beslutning må henge sammen
- Familiens faktiske inntekter og utgifter må legges til grunn
- Det tas hensyn til hvert enkelt barns behov

Vi skal også undersøke om NAV-kontoret

- Holder barnetrygden utenfor beregningen (fra 1. september)
- Foretar en vurdering etter § 19, dersom det gis avslag etter § 18
- Synliggjør hvordan barnets beste er vurdert og vektet opp mot andre hensyn
- At det tas stilling til hvordan en eventuell stordriftsfordel slår ut i det konkrete tilfellet.

Kartlegging

Vurdering og beslutning

Oppfølging

Oppfølging

- Dersom kartleggingen viser at familien har behov for hjelp utover økonomisk stønad, skal familien følges opp.
- Formålet med oppfølgingen vil være å støtte opp under den enkeltes muligheter til å bli selvhjulpen.

Vi skal undersøke om

- Det gjennomføres samtaler
- Det samarbeides med andre, og/eller
- Fattes vedtak etter § 17

Kartlegging

Vurdering og beslutning

Oppfølging

Samtaler

- Samtaler er det viktigste elementet i oppfølgingen.
- Oppfølgingssamtaler skal i utgangspunktet gis i alle saker hvor familier mottar økonomisk stønad.

Familier som ikke ønsker samtale

- Bør synliggjøres for eksempel i journalnotat

Samarbeid med andre tjenester

Sosialtjenesteloven § 13

- Plikt til å samarbeide med andre tjenester:
 - Hva det skal samarbeides om
 - Hvilke andre tjenesteytere det skal samarbeides med
 - Vurdering av hvor omfattende og langvarig samarbeidet blir

Dersom familien ikke ønsker samarbeid

- Bør synliggjøres for eksempel i journalnotat

Opplysning, råd og veiledning

Statsforvalteren skal undersøke om det fattes vedtak etter § 17

Oppfølgingen kan for eksempel omfatte:

- Enklere veiledning
- Faglig kvalifiserte råd
- Familieoppfølging

[Veileder § 17](#)

Styring og ledelse

Kommuneloven § 25-1 (internkontroll)

- Nær sammenheng med forsvarlighetskravet
- God styring og ledelse skal sikre at:
 - brukerne får oppfylt sine rettigheter
 - at tjenestene er i samsvar med de kravene som loven oppstiller

Krav til internkontroll innebærer blant annet:

- Felles og riktig forståelse
- Tydelig hvem som skal gjøre hva
- Avdekke og følge opp risiko for feil

Tips og ressurser

[Veileder for tverrsektorielt arbeid for barn som lever i fattigdom](#)

[Oppvekstprofil](#)

- Indikatorer som er valgt med tanke på å fremme barn og unges oppvekstmiljø.

[Monitor barnefattigdom](#)

- Samling indikatorer som gir kommuner mulighet til å sammenligne seg med andre kommuner, og se utviklingen over tid.

[Ungdata](#)

- Lokale barn- og ungdomsundersøkelser der skoleelever over hele landet svarer på spørsmål om hvordan de har det, og hva de driver med på fritiden.

Artikler og rapporter

- [En rapport om utenforskap hos barn og unge som har vokst opp i fattigdom.](#)
- [Alt koster penger! Erfaringer og råd fra barn om fattigdom og utenforskap i Norge.](#)
- [HOLF-modellen](#)
- [Betydningen av barns deltakelse i bekjempelse av fattigdom](#)
- [Nye mønstre – trygg oppvekst](#)

Foreløpig oversikt over tema fredagsprat høsten 2022

26.august:	Landsomfattende tilsyn 2022-23
30.september:	Endringer i velferdslovgivningen og tverrfaglig samarbeid
28.oktober:	Depositum, selvskyldnergaranti mm
25.november:	Hva ble funnet i undersøkelsen av tilgjengeligheten til de sosiale tjenestene Presentasjon av prosjekt – tilskuddsmidler Presentasjon av NAV til barneverntjenestene
Desember:	Ikke fredagsprat

Q&A om sosiale tjenester

Spørsmål? 😊

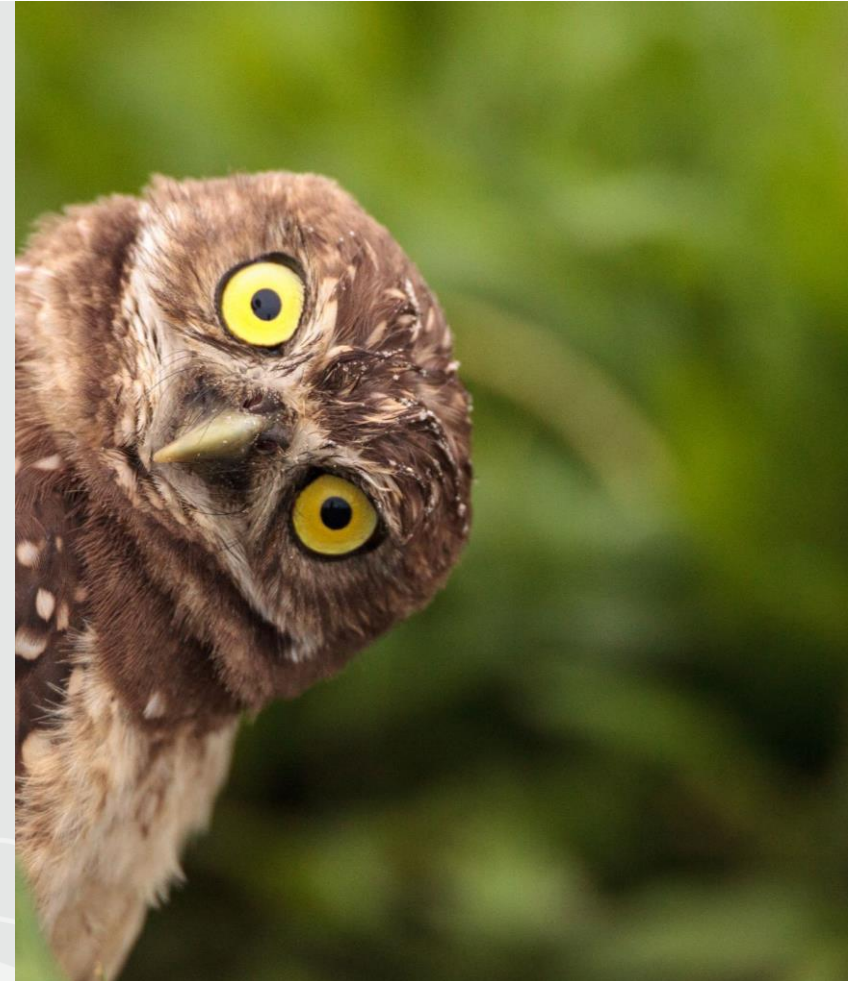

Foto: Stockbilde fra Microsoft 365.

Neste fredagsprat

Fredag 30. september kl. 12:00–13:00

Foreløpig tema: Endringer i velferdslovgivningen

Eventuelt endringer legges på vår [Fredagspratside](#) noen dager før

Innspill til tema kan sendes oss [på epost](#)